

DECIZIE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

examinând recursul depus de Rusnac Valerii, prin intermediul avocatului Moruz Valentina,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea depusă de Rusnac Valerii împotriva Primăriei comunei Sudarca, raionul Dondușeni cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești,

împotriva încheierii din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost încetată procedura de executare a hotărârii judecătorești,

c o n s t a t ă:

La 29 noiembrie 2022, în adresa Curții de Apel Bălți, în baza cererii formulate de avocatul Moruz Valentina în interesele lui Rusnac Valerii, a parvenit spre executare hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central nr. 3-10/2018 din 07 iunie 2018, prin care Primăria comunei Sudarca, r-nul Dondușeni, a fost obligată la restituirea către Rusnac Valerii a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, care îl deține în baza deciziei Consiliului comunal Sudarca, r-nul Dondușeni, nr. 23/3 din 27 octombrie 2010.

Prin încheierea din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost încetată procedura de executare a hotărârii judecătorești.

La 19 octombrie 2023, Rusnac Valerii, prin intermediul avocatului Moruz Valentina, a declarat recurs împotriva încheierii din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii, cu emiterea unei noi decizii prin care procedura de executare să fie remisă instanței investite cu putere de executare a documentului executoriu în procedura contenciosului administrativ (f.d. 72-75).

În motivarea recursului, s-au invocat motive similare celor din cererea privind inițierea procedurii de executare, menționându-se că recurentul nu este de acord cu soluția expusă în încheierea recurată, deoarece procedura de executare nu și-a atins scopul propus.

La 07 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimăteii copia cererii de recurs, însă ultima nu și-a exercitat dreptul de a se expune asupra acesteia printr-o referință (f.d. 81).

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Rusnac Valerii, prin intermediul avocatului Moruz Valentina, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 16 octombrie 2023, acesta fiind notificată avocatului recurentului la 17 octombrie 2023 prin poșta electronică (f.d. 70).

Astfel, recursul declarat de Rusnac Valerii, prin intermediul avocatului Moruz Valentina, înregistrat la 19 octombrie 2023, este în termen (f.d. 72-75).

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul de judecată reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează temeinicia încheierii din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea privind inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii.

Potrivit art. 249 din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile. Prevederile art.174 se aplică corespunzător

Conform art. 250 lit. a) din Codul administrativ, titluri executorii sunt: hotărârile judecătorești executorii.

Art. 251 din Codul administrativ prevede că hotărârile judecătorești sunt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor. Încheierile judecătorești și ale instanțelor de apel sunt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora. Deciziile Curții Supreme de Justiție sunt executorii din momentul emiterii lor.

Potrivit art. 171 alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ, actele administrative individuale se execută conform prevederilor prezentului titlu, dacă alte legi nu conțin reglementări derogatorii. Executarea se realizează de către autoritatea publică care a emis actul administrativ individual sau a încheiat

contractul administrativ, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care executarea se face împotriva autorității publice în baza unui contract administrativ, competența îi aparține instanței de apel.

Potrivit materialelor cauzei, la 28 noiembrie 2017, Rusnac Valerii s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Primăria comunei Sudarca, raionul Dondușeni, intervenientul accesoriu Oficiul Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat, solicitând restituirea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXX, care i-a fost ridicat de Primărie la 22 noiembrie 2012.

Prin hotărârea din 07 iunie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Rusnac Valerii către Primăria comunei Sudarca, raionul Dondușeni, intervenientul accesoriu Oficiul Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat, privind restituirea actului administrativ; s-a obligat Primăria comunei Sudarca, raionul Dondușeni de a-i restitui titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr.cadastral XXXXXXXXXXXXX lui Rusnac Valerii, care îl deține în baza deciziei Consiliului comunal Sudarca, raionul Dondușeni nr.23/3 din 27 octombrie 2010; s-a încasat din contul Primăriei comunei Sudarca, raionul Dondușeni în beneficiul lui Rusnac Valerii, prejudiciul moral în sumă de 10000 (zece mii) lei; s-au încasat din contul Primăriei comunei Sudarca, raionul Dondușeni în beneficiul lui Rusnac Valerii, cheltuielile de judecată formate din cheltuieli de transport în sumă de 2345,10 (două mii trei sute patruzeci și cinci,10) lei.

Prin decizia din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul Primăriei com. Sudarca; s-a casat hotărârea din 07 iunie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, și s-a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Rusnac Valerii împotriva Primăriei com. Sudarca, r. Dondușeni, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat privind restituirea actului administrativ cu încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul depus de către Rusnac Valerii; s-a casat decizia instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

Prin decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Primăria comunei Sudarca, și s-a menținut hotărârea din 07 iunie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Prin încheierea din 02 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul depus de Primăria com. Sudarca, r-nul Dondușeni.

La 29 noiembrie 2022, în adresa Curții de Apel Bălți, în baza cererii formulate de avocatul Moruz Valentina în interesele lui Rusnac Valerii, a parvenit spre executare hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central nr.3-10/2018 din 07 iunie 2018, avocatul solicitând obligarea Primăriei comunei Sudarca, r-nul Dondușeni, să-i restituie lui Rusnac Valerii titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXX, pentru terenul cu suprafața de 2,700 ha.

În vederea supunerii executării hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central nr.3-10/2018 din 07 iunie 2018, Curtea de Apel Bălți a întreprins următoarele măsuri:

- la 18 ianuarie 2023, instanța de apel a expeditat în adresa debitorului Primăria com. Sudarca, r-ul Dondușeni, scrisoarea de informare despre intenția de executare,

acordându-i un termen de 30 zile de la recepționarea acesteia, pentru executarea hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul Central, nr.3-10/2018 din 07 iunie 2018 (f.d.24), care a fost recepționată de debitor la 23 ianuarie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosarul de executare (f.d.27), însă a fost lăsată fără soluționare;

- la 28 februarie 2023, instanța de apel a expediat o scrisoare repetată de informare despre intenția de executare, acordându-i Primăriei com. Sudarca un termen suplimentar de 30 zile de la recepționarea acesteia, pentru executarea benevolă a hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul Central, nr.3-10/2018 din 07 iunie 2018, și solicitând informarea despre decizia luată pe caz (f.d. 28). Scrisoarea a fost recepționată de debitor la 13 martie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosarul de executare (f.d. 31).

La 16 martie 2023, debitorul a expediat notificarea nr.151 din 15 martie 2023 în adresa instanței de apel, cu titlu de informare, în care menționează faptul că, în latura ce ține de încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată încasate prin hotărârea Judecătoriai Edineț, sediul Central, nr. 3-10/2018 din 07 iunie 2018, Primăria com. Sudarca, la 04 noiembrie 2021, a executat-o benevol, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 561 (f.d. 34).

Referitor la cel de-al doilea capăt de cerere, Primăria com. Sudarca a remarcat faptul că este în imposibilitate de a restitui lui Rusnac Valerii titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren agricol cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXX, dar pentru a nu leza acestuia dreptul de proprietate, în baza deciziei consiliului comunal Sudarca nr. 9/2 din 08 octombrie 2021, la 16 noiembrie 2021 s-a elaborat și s-a întocmit un alt titlu, cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXX, pe care îl poate elibera în orice moment lui Rusnac Valerii pentru a putea fi înregistrat la Serviciul Cadastral Teritorial Dondușeni.

Totodată, debitorul a comunicat faptul că a fost inițiată procedura de conciliere de către d-ul Rusnac Valerii și, potrivit art. 255 alin. (2) din Codul administrativ, a solicitat prelungirea termenului pentru emiterea actului individual (f.d.32).

La 07 aprilie 2023, întru clarificarea chestiunilor legate de concilierea părților, instanța de apel a expediat o scrisoare repetată în adresa debitorului, acordându-i un termen suplimentar de 30 zile pentru executarea integrală a hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul Central, nr.3-10/2018 din 07 iunie 2018 și solicitând să-i fie restituit lui Rusnac Valerii titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXX – ca document, ca act (f.d. 40). Scrisoarea respectivă a fost recepționată de Primăria Sudarca la 18 aprilie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosarul de executare (f.d. 42).

La 19 mai 2023, în adresa instanței de apel a parvenit răspunsul Primăriei com. Sudarca nr.152 din 18 mai 2023, prin care a informat despre faptul că, la 10 mai 2023, Primăria comunei Sudarca l-a invitat pe Rusnac Valerii în vederea restituirii titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXX (conform hotărârii), fapt confirmat prin chemarea nr. 132 din 03 mai 2023. Astfel, Rusnac Valerii s-a prezentat în ziua indicată, dar a refuzat să primească titlul. Acest lucru a fost certificat de lucrătorii primăriei prin actul din 10 mai 2023.

Luând în considerație aceste circumstanțe, întru executarea hotărârii respective, Primăria comunei Sudarca, prin intermediul oficiului poștal, conform scrisorii nr.139 din 12 mai 2023, i-a expediat lui Rusnac Valerii titlul de autentificare a

dreptului deținătorului de teren nr. XXXXXXXXXXXXX. În așa mod, Primăria comunei Sudarca consideră că a executat documentul executoriu. În sensul menționat, debitorul a anexat Actul elaborat de primărie la 10 mai 2023 și contrasemnat de secretarul primăriei, Pînzari Tatiana, de inginerul cadastral, Dranca Olesea, și de percepătorul fiscal, Prepelița Rodica, care confirmă circumstanțele descrise în notificarea primăriei datată cu 18 mai 2023, și anume refuzul lui Rusnac Valerii de a primi de la primărie titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. XXXXXXXXXXXXX (f.d. 46).

Totodată, Primăria com. Sudarca a mai anexat la răspunsul său cu nr.152 din 18 mai 2023 și scrisoarea nr. 139 din 12 mai 2023, prin intermediul căreia i-a expediat prin poștă lui Rusnac Valerii titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXXXXXXXXXX (f.d. 47).

Cu referire la împrejurările menționate, la 09 iunie 2023, creditorul Rusnac Valerii, prin intermediul avocatului Moruz Valentina, a expediat în adresa instanței de apel scrisoarea nr.10665, prin care a notificat că a recepționat din partea debitorului scrisoarea din 12 mai 2023, în care se invocă faptul că se expediază titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr.cadastral XXXXXXXXXXXXX, de fapt fiind anexată copia, și nu originalul documentului solicitat. Respectiv, dânsul este în imposibilitate de a-și înregistra dreptul de proprietate asupra terenului menționat în Registrul bunurilor imobile conform procedurii stabilite de art. 28 alin. (1) lit. f) și alin. (3) al Legii cadastrului bunurilor imobile. Astfel, recurentul a subliniat că debitorul nu a executat hotărârea Judecătorei Edineț, sediul Central, din 07 iunie 2018, în latura restituirii originalului titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr.cadastral XXXXXXXXXXXXX. Întru confirmarea acestei împrejurări, creditorul a anexat la scrisoarea sa expediată sub nr.10665, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. XXXXXXXXXXXXX care i-a fost expediat de către debitor prin scrisoarea nr. 139 din 12 mai 2023 (f.d. 49, 50).

Această opinie a creditorului Rusnac Valerii i-a fost comunicată debitorului Primăria com. Sudarca, prin notificarea din 21 iunie 2023 (f.d. 51).

La 17 iulie 2023, Primarul com. Sudarca a expediat în adresa instanței de apel notificarea înregistrată sub nr.12783, prin care a comunicat despre faptul că, Primăria comunei Sudarca i-a restituit lui Rusnac Valerii titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren agricol cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXXX, pe care l-a ridicat de la Rusnac Valerii. Acest act într-adevăr era efectuat pe suport de hârtie simplă, alb – negru, pe care este aplicată ștampila și semnătura vie a fostului primar din acea perioadă – Vladimir Paladi. Suplimentar s-a indicat că, potrivit informației șefului Serviciului cadastral teritorial Dondușeni nr.11/16c-06/390 din 11 noiembrie 2022, în anul 2013, ÎS Institutul de proiectări pentru organizarea teritoriului a depus la SCT Dondușeni spre verificare și recepționare proiectul planului cadastral pe bunurile imobile cu modul de folosință agricol, care urmau a fi atribuite din fondul de rezervă cetățenilor din comuna Sudarca. Printre terenurile indicate lui Rusnac Valerii îi revenea terenul cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXXX. Cu toate acestea, documentele prezentate nu au fost recepționate de către SCT Dondușeni. Având în vedere că pentru terenul înregistrat nu există un plan recepționat, terenul nu a fost înregistrat după Rusnac Valerii, nefiind perfectat nici titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, color.

Totodată, Primarul com. Sudarca a menționat că, originalul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren agricol cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXX pe numele lui Rusnac Valerii, pe care la moment îl solicită creditorul, nici nu a fost întocmit, a fost doar un proiect al acestui document întocmit pe suport de hârtie simplă, fiind aplicată ștampila și semnătura, pe care și l-au restituit acestuia (f.d.56).

La 28 iulie 2023, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa creditorului Rusnac Valerii și reprezentantului acestuia, avocatul Moruz Valentina, o scrisoare de informare, pentru a-și expune opinia pe caz.

La 14 august 2023, în adresa Curții de Apel Bălți a fost expediat răspunsul creditorului Rusnac Valerii în care se invocă faptul că, reprezentanții Primăriei com. Sudarca încearcă să inducă în eroare instanța, or prin Decizia nr.23/3 din 27 octombrie 2010 au fost eliberate titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren mai multor locuitori ai com. Sudarca, anexând în acest sens la răspuns o copie coloră a titlului emis pe numele altei persoane. Respectiv, potrivit recurentului, prin actul anexat se combate argumentul Primăriei com. Sudarca că nu au fost eliberate titularilor de drepturi, originalele titlurilor. Mai mult ca atât, reprezentanții Primăriei com. Sudarca susțin că titlurile au fost ridicate de la proprietari pentru corectarea erorilor. În acest sens remarcă faptul că potrivit deciziei nr.8/6 din 15 octombrie 2015 s-a dispus corectarea erorilor pentru alte terenuri agricole, iar în anexa la decizia menționată nu figurează terenul repartizat lui Rusnac Valerii. Respectiv, nu poate fi reținut argumentul primăriei că titlul creditorului a fost retras pentru corectarea erorilor.

Analizând materialele cauzei, acțiunile pe care le-a întreprins instanța inferioară întru stabilirea posibilității și necesității de executare silită a hotărârii, precum și comportamentul părților în procedura de executare, instanța de recurs consideră întemeiată soluția Curții de Apel Bălți de încetare a procedurii de executare.

Or, restituirea menționată în hotărârea a cărei executare se pretinde, urma a se realiza prin înapoierea lui Rusnac Valerii a acelui titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, care a fost ridicat la 22 noiembrie 2012, dar nu prin eliberarea/perfectarea aceluiași titlu după placul creditorului.

Este de menționat că din conținutul hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central nr.3-10/2018 din 07 iunie 2018 și din conținutul deciziei Curții de Apel Bălți nr. 3a-201/19 din 08 octombrie 2020 nu rezultă culoarea titlului ridicat de primărie de la Rusnac Valerii la 22 noiembrie 2012, precum și nu se precizează dacă era în original, în copie sau proiect. Se indică doar că, acest titlu s-a eliberat în temeiul deciziei Consiliului comunal Sudarca, r-nul Dondușeni, nr. 23/3 din 27 octombrie 2010, pentru terenul agricol cu suprafața de 2,700 ha.

Reieșind din împrejurările descrise, Completul de judecată conchide că este întemeiată concluzia instanței de apel cu referire la faptul că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren remis lui Rusnac Valerii prin scrisoarea nr. 139 din 12 mai 2023 este anume acel titlu ridicat de la Rusnac Valerii la 22 noiembrie 2012 și anexat la materialele cauzei (f.d. 50), care a constituit obiect de examinare în cauza nr. 3-10/2018, la restituirea căruia a fost obligată Primăria com. Sudarca, r-nul Dondușeni, or probe care să ateste contrariul, nu au fost prezentate de către creditor.

Totodată, instanța de recurs nu poate reține argumentul recurentului cu privire la încălcarea dreptului său de proprietate, or Primăria com. Sudarca a remarcat faptul că este în imposibilitate de a restitui lui Rusnac Valerii titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren agricol cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXX, dar pentru a nu leza acestuia dreptul de proprietate, în baza deciziei consiliului comunal Sudarca nr. 9/2 din 08 octombrie 2021, la 16 noiembrie 2021 s-a elaborat și s-a întocmit un alt titlu, cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXX, pe care îl poate elibera în orice moment lui Rusnac Valerii pentru a putea fi înregistrat la Serviciul Cadastral Teritorial Dondușeni.

Astfel, prin actul debitorului din 10 mai 2023 se confirmă faptul că Rusnac Valerii a refuzat să primească titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren agricol cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXX și numărul cadastral XXXXXXXXXXXX (f.d. 46).

În circumstanțele expuse supra, prin prisma art. 174 alin. (3) din Codul administrativ, care prevede că executarea încetează imediat ce scopul ei a fost atins, completul de judecată conchide că actul judecătoresc pus spre executare silită, a fost executat de către debitorul Primăria com. Sudarca, r-nul Dondușeni, și dat fiind faptul că cererea de executare a actului judecătoresc și-a atins scopul, fiindu-i restituit lui Rusnac Valerii titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, deținut în baza deciziei Consiliului comunal Sudarca r-nul Dondușeni, nr. 23/3 din 27 octombrie 2010, și fiindu-i achitat lui Rusnac Valerii și prejudiciul moral încasat de 10 000 lei, instanța de recurs consideră că soluția Curții de Apel Bălți este una corectă.

Astfel, reieșind din cele expuse, completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs depusă de Rusnac Valerii, prin intermediul avocatului Moruz Valentina, și a menține încheierea din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Rusnac Valerii, prin intermediul avocatului Moruz Valentina.

Se menține încheierea din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea depusă de Rusnac Valerii împotriva Primăriei comunei Sudarca, raionul Dondușeni cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni